

Способи дієслів

ДІЙСНИЙ		УМОВНИЙ	НАКАЗОВИЙ
Виражає	Дійсну, реальну дію	Бажану , можливу за певних умов дію	Спонування до дії (наказ, пораду, прохання, побажання)
Питання	Що робить? Що зробить? Що зробив?	Що робив би? Що зробив би?	Що роби? Що зроби?
Змінюється	За часами, числами та особами або родами (мин. ч.)	За числами , В одн. – за родами	За числами та особами В одн. – 2-га особа, у мн. – 1-ша і 2-га особи
Творення		Дієслово минулого часу і частки б, би	Можуть творитися за допомогою часток хай, нехай
Приклади	Працює, сміється	Повідомив би, хотіли б, прийшла б	Говори, говорімо, хай говорить, нехай

Способи

Дієслова можемо вживати в трьох способах: дійсному, умовному, наказовому.

Дійсний спосіб

Дієслова дійсного способу означають реальну дію, яка відбулася, відбувається чи відбуватиметься, і відповідають на питання *що робить? що робив? що буде робити?* **НАПРИКЛАД:** *Знов на землю упало листя і на травах зашерхли роси* (М. Боровко).

Лише дієслова дійсного способу мають форми теперішнього, минулого та майбутнього часу.

Умовний спосіб

Дієслова умовного способу означають дію не реальну, а тільки бажану або можливу за певних умов і відповідають на питання *що робив би? що зробив би?* **НАПРИКЛАД:** *Хотів би я садом шуміти над сном безтурботним твоїм* (В. Сосяра).

Дієслова умовного способу змінюємо за числами і родами (в однині).

Наказовий спосіб

Дієслова наказового способу виражають прохання, побажання, наказ, пораду, заклик до виконання дії і відповідають на питання *що роби? що зроби? що зробимо?* тощо. **НАПРИКЛАД:** *Ходімо в ліс осінній як на свято, ходім на карнавал в осінній ліс* (Є. Гуцало).

Дієслова наказового способу змінюємо за числами й особами.